9e JAARGe.

№ 83.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.

Voor Soerabaya ℔ jaar ƒ 24.– ℔ halfjr ƒ 12.– ℔ maand ƒ 2.–
„ Java. „ do. „ 30.– „ do. „ 15.–
„ Buitenb. „ do. „ 36.– „ do. „ 18.–
„ Europa. „ do. „ 50.–

De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

DINGSDAG 9 APRIL 1861.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld,
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

ADVERTENTIEN.

VERTRER DER LANDMAIL.

Gedurende 1861.

in de maand April den 11den en 27sten.

Veiling van doorgekapt kopergeld.

De Resident van Soerabaija maakt bekend dat op Maandag den 15den April a. s. bij 's Lands pakhuizen te Soerabaija in het openbaar zullen worden verkocht: 400 000 amst. ponden doorgekapt kopergeld, waarvan een monster bij de vermelde pakhuizen ter bezigtiging ligt.

De verkoop zal geschieden op de voorwaarden bedoeld bij de *Javasche Courant*, van den 27 Februarij jl.

Soerabaya, De Resident,
6 *Maart* 1861. Op last:
De Assistent Resident,
(391) **E. C. BANGERT.**

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Woensdag den 10den April 1861.

Bij den heer van *Boeckholtz* in de Chineesche kamp van diverse goederen.

Op Donderdag den 11den April 1861.

Bij de heeren *Le Roij & Co* in de stad, van diverse koopmansgoederen.

Op Vrijdag den 12den April 1861.

Bij den heer *Heijman* in de Chineesche kamp van diverse goederen. (539)

GEBOORTEN.

Bevallen van eene *DOCHTER*, Wilhelmina, Charlotta Boodt, geb. BINCKHUIJSEN.

Soerabaya, 7 *April* 1861. (562)

VENDUTIE

Op Donderdag den 11den April a. s.

voor de Toko van

LE ROY & CO,

ter opruiming van diverse tokoartikelen

ALS:

Laken, tricot, broekenstof, dames- en **kinder kousen, jaconet** en **barege kleedjes** met **volants, jaconet, barege**, rosé, blaauw en geel **tarlatan, chitsen, kanten, neiges, entredeux, effen** en **gebloemd neteldoek, supra fijne shirting, extra fraai graslinnen, molton dekens, superieur naaigaren** op klossen van 300 yards, **zwart katoen, zwart zijden fluweel, zwart orleans, rouwgoed** voor **damesjaponnen, zwart everlast, zwarte zijden heerendassen, barege shawls, gezondheidsflanel, banket, vogelkooijen, schrijfmachines, rolpens** en **saucijs** in stopflesschen, **kinderspeelgoed, lak, extra fijne odeurs, gomelastieke mans-** en **kinderoverschoenen, lederen koffers, schilderijlijsten, stalen pennen, verlakt linnen tafelkleeden, calenders, fijne** Engelsche **zakmessen, prachtige scheerdoozen, schrijfportefeuilles, portemonnaies, notitieboekjes, verwdoozen** van Ackerman en anderen, **thermometers, schilderijen voorstellende Bataviasche gezigten, vergulde schilderijlijsten, fraaije geschilderde venstergordijnen**, enz. enz. (563)

Op de VENDUTIE

van Donderdag den 11den dezer,

zullen mede verkocht worden:

Eenige **gouden cylinder-** en **anker horologien**, van gerenommeerd fabrikaat. (568)

Op de VENDUTIE

van Donderdag den 11 dezer,

zal almede worden verkocht:

1 PIANINO van George Murphy te Londen. (564)

VENDUTIE

Op Vrijdag den 12den April a. s.

bij

F. H. HEIJMAN,

van

DIVERSE COMMISSIE GOEDEREN.

(561)

VENDUTIE.

Op den 30sten April en 1 Mei 1861,

zullen in het

JAVA-HOTEL OP TAWANG,

voor rekening van den onder Beneficie van Inventaris aanvaarden Boedel van wijlen

MACKERTICH CARAPIET,

in het openbaar, ten overstaan der Weeskamer alhier,

PUBLIEK WORDEN VERKOCHT:

a. De onderscheidene GEBOUWEN, MEUBILAIRE GOEDEREN en verder INVENTARIS uitmakende het Logement en de Wagenverhuurderij bekend onder den naam van JAVA-HOTEL.

b. Een HUIS en ERF staande en gelegen op *Pontjol*, bij het register der verponding bekend sub. Let. F. No. 633.

c. Eenige MEUBELEN en LOSSE GOEDEREN mede tot bovengemelden boedel behoorende.

Zullende de Veil-Conditien bij het VENDU-KANTOOR en in het JAVA-HOTEL acht dagen bevorens voor een ieder ter inzage liggen.

Zijnde inmiddels het bedoelde *Java-Hotel* met bijbehooren uit de hand te koop op zeer billijke en voordeelige voorwaarden, te vernemen bij den Heer Itzig Heijne aan den *Bodjongschen Weg*.

Samarang, **W. DE JONG, qq**
den 5 *April* 1861. (570)

Op eenen nader te bepalen dag,

zal

IN HET VENDULOCAAL,

bij

D. D. VAN BOECKHOLTZ,

verkocht worden:

Een FACTUUR JAPANSCHE GOEDEREN bestaande uit:

100 pakken, ieder à 10 ps. BEZEMS.
25 kisten SAKKIE.
50 „ SOYA.
25 „ TJIENTJAUW.
20 „ PRESENTEERBLADEN, ieder à 25 PAREN.
23 „ SCHUTSELS.

(553)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP MENADO,

Kapt. Couteron,

Vertrekt naar **Samarang, Batavia, Padang** en **Benkoelen**, op *Woensdag den 17den April*.

Adres bij
(575) **W. CORES DE VRIES.**

HET STOOMSCHIP MACASSAR

Kapt. Kuller.

Vertrekt naar de **Molukkos** via **Macassar Timorkoepang** en **Dilly**, *op Zondag den 14den April* na aankomst der mail.

Adres bij
(573) **W. CORES DE VRIES.**

HET STOOMSCIP

PRINS VAN ORANJE,

Kapt. J. Parve.

Vertrekt *direct* naar **Batavia**, *op Woensdag den 10den* dezer ten 4 uren 's namiddags.

Adres
(576) MAJOR MATZEN & CO.

VERTREK VAN SCHEPEN.

WORDT GEVRAAGD,

Voor eene reis naar Nederland, een scheeps DOCTOR of een repatrieerend Geneesheer tegen genot van vrije overtogt.

Informatien te bekomen bij
(574) **FRASER EATON & CO.**

VRACHT en PASSAGE

Wordt aangeboden naar **Batavia** via **Samarang**, met het Ned. Ind. schoenerschip

L'UNION,

gezagvoerder **G. Schuit**,

om tegen medio dezer maand te vertrekken.

Informatien bij

De Agenten,
(558) **ADAM & CO.**

PASSAGE NAAR AMSTERDAM

wordt aangeboden met het Ned. barkschip

ALCIJONE,

Kapt. A. Haacke.

Deze bodem uitmuntend ingerigt voor passagiers, vaart een geëxamineerd geneesheer en zal vermoedelijk met het einde dezer maand de reis direct van hier aanvaarden.

Nadere informatien te bekomen bij den gezagvoerder en

De Agenten,
(537) **FRASER EATON & CO.**

HOTEL DU COMMERCE.

Wordt gevraagd een GESCHIKTE STALOPZIENER. (569)

Watersnood.

Niet te vergeefs mogten de ondergeteekende dames een beroep doen op de liefdadigheid van *Soerabaija's* ingezetenen, ingeroepen tot leniging van den ramp die *Midden-Java* heeft getroffen. — Reeds zijn een aanzienlijk aantal loten gedebiteerd en vele en schoone prijzen, getuigende van de mildheid en goeden smaak der inzenders, door hen ontvangen.

Hoeveel er ook gedaan is, nog zouden de ondergeteekenden wenschen, eenige meerdere bijdragen voor prijzen te ontvangen, ten einde derzelver getal in betere evenredigheid tot het aantal loten te brengen, zij durven daarom nogmaals een beroep doen op de welwillendheid van *Soerabaya's* ingezetenen.

Tevens hebben zij de eer kennis te geven, dat de sluiting der loterij op den 16e en de trekking op den 23sten dezer bepaald is; dat daags te voren, 22 April, in het voorportaal van den Schouwburg eene tentoonstelling der voorwerpen zal plaats hebben, en aan den ingang eene bus zal worden geplaatst, tot inzameling van bijdragen ten voordeele der

Noodlijdenden in Nederland,

door de laatste overstroomingen.

Soerabaya, den 8sten April 1861.

Mevrouw Coster, Mevrouw Mounier.
" van Eck, " van Rees.
" van Gennep, " Steinmetz.
" Kervel, " Vreede.

SAMARANGSCHE GELD - LOTERIJ.

Wordt ter kennisse van belanghebbenden gebragt, dat bij de op den 4den April, ten overstaan van den Notaris A. F. LENS, plaats gehad hebbende trekking der **GELD-LOTERIJ**, de gestelde **Prijzen** en **Premiën** zijn gevallen op de navolgende Nummers:

No. 831	*f* 40,000.—	No. 923	*f* 300.—
343	20,000.—	965	300.—
746	10,000.—	977	300.—
437	5,000.—	996	300.—
458	3,000.—	997	300 —
197	2,000.—	8	200.—
589	1,500.—	11	200.—
523	1,000.—	17	200.—
099	600.	31	200.—
149	400.—	35	200.—
93	300.—	36	200.—
177	300.—	132	200.—
196	300.—	166	200.—
226	300.—	192	200.—
246	300.—	199	200.—
257	300.—	331	200.—
271	300.—	346	200.—
275	300.—	365	200.—
336	300.—	382	200.—
353	300.—	417	200.—
395	300.—	479	200.—
399	300.—	563	200.—
430	300.—	603	200.—
495	300.—	679	200.—
620	300.—	704	200.—
630	300.—	705	200.—
652	300.—	709	200.—
739	300.—	810	200.—
757	300.—	826	200.—
873	300.—	953	200.—

De twee **Premiën** ieder groot *f* 2000. — op de Nummers 488 en 935, zijnde respectivelijk het eerst en laatst uitgekomen Nummer.

Namens de Directie van den
SAMARANGSCHEN SCHOUWBURG:
De Secretaris,

(571) W. R. SEVERING.

Het **HUIS** op *Kepoetran* thans bewoond door den heer FRIEDLANDER.

Te bevragen bij

(560) **TJOA DJIENHO.**

6 nieuwe bezinkings bakken.

LANG 10 voet.
BREED 4 "
DIEP 3 "
DIK 1¹/₈ duim.
} *Engelsche maat.*

(565) **A. W. REMMERT.**
Kalisossok No. 2.

AANGEBODEN.

Zes Centrifuge Toestellen uit de fabriek van VAN GOETHEM te *Brussel* met Drijfwerk voor acht zulke Toestellen en geschikt om op ééne Fondatie gesteld te worden met afzonderlijke Stoommachine van 12 **P. K.**

Gegoten ijzeren Suikerpannen, met Brandwerk voor eene Batterij.

Roosterbaren.

Eene Draaibank met Bedding van 16 Voet Eng. lang en 16 duim uit het Center met loopend werk voor het snijden van Schroefdraad.

Twee Handperspompen met Koperen Pijpen en Kranen Compleet.

Een stel Schroefsnijd-ijzer met Lappen en Wringijzers Compleet, gaande van 1¼ duim tot ¼ duim engl.

Eene boorstelling met Omslag.

(507) ARNOLD BIK & CO.
Cheribon.

OP AANSTAANDEN MAANDAG

zal op nieuw geopend zijn het:

DAMES-MODEMAGAZIJN

VAN

M. REMMERT, geb. DE BRUIJN,

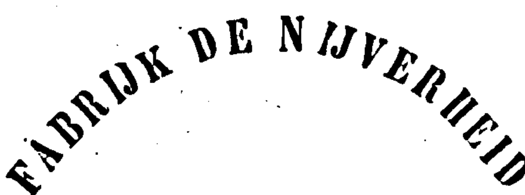
Kalisossok no. 2.

PAS ONTVANGEN PER DOGGERSBANK,

Kapitein MUMMES.

Een prachtig factuur DAMES MODEARTIKELEN, bestaande uit alle TOILETTEN voor DAMES, zooals: BAL COSTUMES, COSTUMES voor RECEPTIËN, BRUIDS-COSTUMES, enz.,

Doordien alle deze goederen uit de eerste hand zijn, zoo zullen die voor een goedkoopen prijs worden uitverkocht. (553)

FABRIJK DE NIJVERHEID

VAN STOOM EN ANDERE WERKTUIGEN.

De ondergeteekende maakt aan zijne géeerde begunstigers bekend, dat hij door eene aanmerkelijke uitbreiding, door het bijbouwen eener IJZER- en METAALGIETERIJ en het bijplaatsen eener STOOMMACHINE VOOR HET DRIJVEN VAN DRAAIBANKEN en ANDERE WERKTUIGEN alsnu in staat is alle REPARATIE te doen of NIEUWE werktuigen te leveren, welke Nederlandsch-Indisch fabrijkwezen benoodigd mogt hebben.

Hij vleit zich alhoewel zijne fabriek op eene kleinere schaal ingerigt is, in staat te zijn, om de grootste STOOMMACHINE - of SUIKERRIET PLETMOLEN welke alhier bij het FABRIEKWEZEN in gebruik zijn, in zijne fabriek te vervaardigen en wat prijs of soliede bewerking aangaat, met de beste fabrieken te kunnen wedijveren.

Daar hij zich vleit als gunstig genoeg bij heeren fabriekanten bekend te zijn, acht hij het overbodig hierover uit te wijden en vertrouwt alleen op zijn fabriekaat hetwelk tot nu toe is, of in den vervolge in zijne fabriek zal vervaardigd worden.

Met Hoogachting heb ik de Eer te zijn
UwelEd. Dw. Dienaar.

[567] **F. WILLEMS.**

BOEREN KOOL in vaatjes.

GEROOKT en PEKELSPEK

per ℔ 1. — gulden.

(557) Bij **KOOSE.**

PUIKE HAMMEN

EN

EDAMMER KAZEN.

(572) L. W. VAN DER ZWAAN.

TOKO IN MODEWAREN

REGTSTREEKS UIT PARIJS.

Een groot assortiment

ZIJDEN LINTEN,

tegen goedkoopen prijs.

Bij **M. REMMERT.**

(566) **Kalisossok No. 2.**

PAS ONTVANGEN.

Z. M. KAAS bij ½ en ¼ stukken.
PUIKE HAMMEN.
" VLAARDINGER HARING.
" ROODE WIJN.
" MADERA "
" PORT "
bij

(555) **M. KOOSE.**

VERKRIJGBAAR.

Europesche Touwwerken van verschillende dimensien.

SCHEEPSLANTAARNS.

Zware en ligte KARTELDOEK, zoomede PLEETEN en KOPEREN WAGENLIJSTEN, KANTOORBOEKEN, GUTTA PERCHA REGENJASSEN bij

(466) **J. W. STECHER.**

PAS ONTVANGEN.

SINGAPOERSCHE HOEDEN,

BLAAUW LAKENSCHE MARINE PETTEN en JAGTHOEDEN.

bij

(556) **M. KOOSE.**

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

De Inwoners van Java zijn zeer blootgesteld aan rhumatiek vooral in het regenachtige en koude jaargetijde. HOLLOWAY'S ZALF is dan een schat die men onmogelijk te hoog waarderen kan. De te zamengetrokkene gewrichten goed ingewreven met deze doordringende ZALF herkrijgen spoedig derzelver vroegere buigzaamheid, en de pijn en ontsteking welke met eene gevaarlijke rhumatiek altijd gepaard gaan, worden onveranderlijk door dezelve verligt. Zelfs in gevallen waarin de ledematen gedeeltelijk krachteloos geworden waren hebben ze hunne bewegingskrachten en oorspronkelijke sterkte herkregen. Zenuwziekten, Tic-douloureux, en alle andere ongesteldheden van het zenuwgestel worden met dezelfde gemakkelijkheid door deze beide middelen genezen. De Pillen, door derzelver regtstreeksche werking op alle afzonderingen der vochten en door deze op het bloed, zijn eenen edelen hulpgenoot voor de ZALF.

Ad. *f* **1**,— *f* **3**,— en *f* **5**,— per doos of pot, naar gelang van derzelver grootte, bij

(435) **LE ROY & CO.**

NEDERLANDSCH INDIE.

SOERABAYA, den 9den April 1861.

Men meldt ons van SUMATRA'S WESTKUST:

— Ten vervolge van het berigt omtrent de gevolgen van de aardbeving dd. 16 Februarij jl. (Oostpost No. 64) kunnen wij thans naauwkeuriger, maar ook treuriger tijdingen mededeelen: Zoo als wij toen zeiden, werden deze berigten hoofdzakelijk ingewacht met Z. M. schroefkorvet *Prinses Amelia*, dan wel met Z. M. schoenerbrik *Macassar*. De berigten, door deze bodems aangebragt, waren toch van dien aard, dát de Generaal Mei-, Civiel en Militair Gouverneur te dezer kust, onmiddelijk besloot in persoon zich naar het tooneel der ramp te begeven, ten einde maatregelen ter plaatse te nemen, welligt benoodigd voor algemeen belang. Wel was het vooruitzigt der reis treurig, daar de *Prinses Amelia*, eene aller ongelukkigste reis naar de Noord had gedaan, zoodat de kommandant zich verpligt achtte eene commissie uit officieren van Z. M. korvet *Pallas*, te doen benoemen, ten einde te onderzoeken of het korvet nogmaals, alvorens in reparatie te gaan deze ongastvrije wateren zoude kunnen bezoeken. De *Prinses Amelia*, wiens destinatie voornamelijk naar het onafhankelijke *Atjeh* geweest was, had reeds op zijn laatsten togt genoeg geleden.

Den dag vóór de aardbeving stiet het korvet op een onbekende klip, ten noordwesten van *Singkel* wel twintig minuten verliepen er, eer men weder geheel vrij was; zonder echter eenig lek bekomen te hebben; den volgenden avond circa half acht uren stiet het weder op een rif, doch ook nu en wel spoediger, was men vrij, steeds koers zettende naar *Atjeh*.

Na ging de reis ongemoeid voort, tot op 1½ mijl van *Atjeh's* haven; bij *Kingspoint* werd het anker geworpen, aangezien hevige noordoosten winden en de felle stroom, die in de straat van *Atjeh* gaat, de voortzetting der reis hoogst moeijelijk maakte.

De wind wakkerde des nachts aan en wel met zulke hevige rukken, dat de kommandant bevreesd was voor anker te worden weggeslagen. Stoom en zeilen werden bijgezet om door de *Bengal Passage* naar buiten te komen. Ook dit lukte niet: de wind bleef steeds tegen en de machinerieën konden niet zwaarder werken, het korvet dreef nu pacifique den oceaan in, alwaar het niet weinig van buijen en zware zeeën te verduren had. Door een en ander raakte het korvet al verder en verder van het doel der reis, daarbij was het wel te voorzien, dat er spoedig gebrek aan kolen zou ontstaan waarom de kommandant den steven liet wenden, en men onverrigter zaken terugkeerde.

Het korvet deed nu *Singkel* aan doch hoe verbaasd men stond, toen men dit etablissement bijna geheel verwoest vond, laat zich niet gemakkelijk beschrijven; hier vernam men dat de aard- en zeebevingen het hevigste waren geweest in den nacht van den 16en op den 17en Februarij, de benteng was geheel verwoest en geheel *Singkel* stond en staat nog onder water; nog stijgt het aldaar 2 maal per etmaal 0.8. El. hoog.

Dit rapport bragt de *Prinses Amelia* aan den Gouverneur. Ook overland kwamen van alle zijden verontrustende officieele tijdingen opdagen: bijna overal had deze natuurwerking hare vernielende krachten doen gevoelen, de noordelijkste plaatsen leden wel het meest; doch loopen wij onze mededeeling niet al te zeer vooruit.

De commissie ter inspectering der *Prinses Amelia* bekende ten volste, dat het korvet in reparatie moest, vooral hadden de stoomketels dit in het bijzonder noodig voor het groote gewigt echter van de reis om spoediger de *Noord* te bereiken, werd er besloten zich onverwijld tot vertrek gereed te maken.

Den 12 Maart vertrok dan ook het korvet, aan boord hebbende den Gouverneur, gevolgd door deszelfs adjudant kapt. *Heytigers*, den 1e luit. der genie *van Kappen*, en den 1 luit. *Simons*.

Een detachement sappeurs werd almede geembarqueerd. Ook werden er eene groote menigte provisien en ververschingen ten behoeve der ongelukkigen in de Noord afgescheept.

Het *militair liefhebberijtooneel-gezelschap*, liet vóór het vertrek van het korvet lijsten ter inschrijving circuleren, ten einde door zijne belanglooze poging iets ter leniging van de ramp der noodlijdenden bij te dragen; eene ruime deelname bewees, hoezeer zijn streven ieders goedkeuring weg droeg.

Intusschen maakte men zich ernstig ongerust over onze bezetting te *Lagoendie*; de treurigste berigten werden er verhaald; deze vonden welligt het meest voedsel in het niet ontvangen van officieele bescheiden.

Eindelijk ontving men het eerste geloofwaardige verhaal van den majoor van Maas van Portengen, kommandant van de Noordelijke afdeeling. Deze was den 1sten Maart van *Siboga* naar *Lagoendie* vertrokken, medenemende eenige soldaten, ammunitie, vivres en kleedingstukken, zooveel als de *kustschoener Benkoelen*, slechts kon overbrengen.

Den 11den keerde hij weder terug met het berigt dat de benteng, passar, ja geheel *Lagoendie* verdwenen was, de majoor vond er nog slechts een paar brandende balken. Strandbewoners hadden hem verhaald, dat de bezetting den avond vóór zijne komst met praauwen van *Goenong Sitolie* was afgehaald, dat zij een stuk geschut had medegenomen en alvorens te vertrekken de overblijfselen der redoute in brand had gestoken, dat de bezetting op den avond van den 16den Februarij bijna naakt in de kampong *Hilibobo* was komen vlugten en aldaar twee dagen vertoefd had, waarna zij weder naar 't fort terug was gekeerd. — Ook de kruispraauw lag gedeeltelijk afgebroken — op den wal en was ledig. Een vernageld stuk lag onder een hoop klapperlakken, alles bewees dat hier behalve de aard- en zeebeving ook verwoesting door menschenhanden was aangerigt. De majoor had zijne reis naar *Goenong Sitolie* niet kunnen voortzetten, tegenwind had dit belet.

Deze mededeeling gaf stof tot allerlei gissingen; zou de bezetting het etablissement vrijwillig verlaten hebben of zouden de nog maar voor een klein gedeelte bevriende, liever onderworpene kampongs niet bij magte geweest zijn, aan de vlugtelingen bescherming te hebben kunnen verleenen, of zouden zij welligt de gansche bezetting vernietigd hebben? Op de goede gezindheid der *Niassers* kan men niet roemen. Ook dit verderde een onmiddelijk onderzoek.

Den 25sten Febr. keerde de gouverneur weder terug; hartelijk was de ontvangst aan de landingsplaats, salvos begroetten het geachte hoofd van het bestuur.

De reis was spoediger volbragt, dan men verwacht had, de Prinses Amelia die geen 4 mijlen maakte, had zich kapitaal gehouden.

Goenong Sitolie, Singkel, Siboga waren aangedaan. En overal werden de noodige maatregelen genomen, ten einde onze vestiging in het Noorden te blijven handhaven.

Te *Singkel* zal het établissement verlegd worden uit den mond der rivier naar den Zuidelijksten oever, waarmede onmiddelijk een aanvang gemaakt is. Dit zal vooral beter zijn omdat te dezer plaatse veiliger legplaats der schepen bestaat.

Te *Goenong Sitolie* werd het raadsel van de *Lagoendie* opgelost; wat de majoor van Maas van Portengen had medegedeeld was waar, doch de berigtgevers ter plaatse hadden er niet bijgevoegd dat bedreigingen van allerlei aard onze bezetting verpligt hadden van de praauwen, gezonden door den kommandant van *Goenong Sitolie* gebruik te moeten maken tot eigen veiligheid; vijandige kampongs hadden de bevriende komen bedreigen, ophitsen, aanvuren, met dat gevolg, dat men haar zelfs het drinkwater begon te weigeren.

In dien toestand meende de kommandant van *Lagoendie*, de 1e luitenant van Dapperen de zijnen niet langer aan een onvermijdelijk gevaar te mogen blootstellen, daar welligt aan geene spoedige hulp te denken viel. — Reeds 12 man had hij bij de ramp verloren, terwijl 32 passar-bewoners ook hun dood in de golven vonden. — De vijandige houding der *Niassers* wint nu met den dag veld, eene ernstige vermaning kan niet anders dan heilzaam werken. Reeds vroeger zou hiermede een begin gemaakt zijn; de vele oorlogen in den laatsten tijd gevoerd, zijn welligt de oorzaak van dit uitstel. *Sumatra* is dan ook bijzonder gezegend na den val der Padries, zoo zelfs, dat men posten zou kunnen intrekken, en alles meer op één punt concentreren. *Padang* is thans van een flink garnizoen voorzien, 't 17 regiment bataillon, onder majoor *de Arce* en het complete 15de bataillon onder majoor *Hoffmann* leveren bij elke wapenschouwing de meest bemoedigende uitzigten tot eene welslagende expeditie.

Zeer is het te bejammeren, dat men hier over geene stoomschepen te beschikken heeft: de *Prinses Amelia* vertrekt den 27 dezer naar Java dan blijft er geen enkel stoomvaartuigje over. Afstanden, gelijk hier, al zijn zij ook niet zoo ijselijk ver, kan men toch maar niet op bepaalde tijden afleggen, en de bovenbeschrevene omstandigheden leveren het bewijs hoe noodzakelijk het is, dat men spoedig de kust van 't eene naar 't andere einde kan bereiken: Het leven van *Lagoendie* 's en *Singkels* bezetting, met het overige europesche personeel heeft aan een zijden draad gehangen! Spoedige, zeer spoedige hulp van hier alleen het redmiddel geweest zijn: Somtijds verloopt er éene maand eer men tijding van die uiterste posten verkrijgt, ook dit dient voorziening. Sumatra belooft veel voor de toekomst; indien namelijk met een wijze en vaste hand gewerkt wordt, aan de bevestiging onzer magt.

Nog steeds duren de aardbevingen voort.

— Den 9den Maart werden de *Batoe-eilanden* geteisterd door eene aard-en zee-beving, die bijna alles verwoestte en omkeerde. 703 menschen kwamen hierbij om: het vaarwater is als omgekeerd; bij een dezer eilandjes lag voor de beving eene *Wankang* ten anker; na de beving werd zij teruggevonden midden op een der eilanden, waar geen mogelijkheid bestaat haar van af te brengen. Vreeselijk moet de natuurwerking hier zijn geweest: redding der kustbewoners was niet mogelijk: het water kwam en keerde met zulk eene bliksemsnelheid, dat alles mede en weggespoeld werd, klapperbosschen zijn als omgekeerd: de wortels zijn gerezen, terwijl de toppen ellen diep in den grond gekeerd staan.

Ook hiervan wacht men meer bijzondere berigten in.

De baai van *Benkoelen* heeft een geheel andere gedaante gekregen; daar waar het vaarwater eenige voeten diepte telde, staan nu zoo vele vademen. De scheepvaart heeft er zeer bij gewonnen. — Ook hier schijnt de werking der beving van groote beteekenis geweest te zijn.

BAGELEN. — Door de ontvangst der uit de afdeelingen ingewachte opgaven zijn wij thans in staat gesteld een beknopt overzigt te geven van de onlangs in deze residentie plaats gehad hebbende rampen.

De voor dit jaargetijde buitengewone droogte en hitte, welke van af den 25sten December ll. tot in het laatst der maand Januarij onafgebroken aanhield, werd daarna plotseling afgewisseld door overvloedig vallende regens, zonder dat zulks ongewone zwelling van de rivieren veroorzaakte.

De uitdrooging van den grond was zoodanig, dat op vele plaatsen de putten droog vielen en groote scheuren, vooral in het gebergte, zich aan het oog vertoonden, welke toen reeds voor onheilen deden beducht zijn bij het weder invallen der regens, door aardstortingen of grondverscheuringen.

Onderscheidene groote rivieren voerden zoo weinig water meer af, dat de dienst der overvaarten gestaakt en zoo wel de Lo-oelo als de Gebang, de Kemit en Djati-negara in de wagen of te voet gepasseerd konden worden.

In den middag van den 19den Februarij begon het hard te waaijen uit het Z. W.

De aanvankelijk bij tusschenpoozen opstekende windvlagen veranderden tegen den middag van den 20sten tot een fellen storm, vergezeld van zware slagregens, die, 24 uren lang in hevigheid steeds toenemende, een grooten cirkel beschreef, welks middenpunt ongeveer het regentschap Koeto-Ardjo uitmaakte.

Terwijl onder Ambal, Keboemen, Ledok en Poerworedjo de grootste waringin, kanari, tamarinde en djatiboomen bij honderdtallen door de kracht des storms ontworteld en ter neergeworpen werden en zelfs de dunne takjes der bamboestruiken aan den stormwind geen weêrstand vermogten te bieden, werd van deze beroering des dampkrings in het regentschap Koeto-Ardjo weinig of niets bespeurd.

Hoezeer de orkaan in den middag van den 21sten zijn toppunt bereikte en de spanning der lucht van toen af verminderde, zoo hield echter de regen onafgebroken aan en nam hoe langer hoe meer in hevigheid toe tot den avond van den 22sten, wanneer hij al het voorkomen had van eenen wolkbreuk.

De vrees, dat van dezen buitengewonen toevoer van regenwater overstroomingen het gevolg zouden zijn in de lage landen van Bagelen, was dan ook algemeen.

In den nacht van den 22sten op den 23sten begonnen alle rivieren, vooral die, welke in het Ledoksche hoogland ontspringen, buiten hare oevers te treden. De zwelling was zoo plotseling, dat in minder dan een uur tijds vele honderde dessas en duizende bunders land onder water werden gezet, en menig rustig slapend gezin den dood vond in de golven.

Het bezwijken van een groot aantal bruggen, de gezwollene rivieren en talooze aardstortingen, welke overal de wegen versperden, maakten alle gemeenschap met de overige afdeelingen onmogelijk en zag men met bange zorg de bevestiging te gemoet van geruchten, welke hoe verward ook in den aanvang, hier en daar waren doorgedrongen van aangerigte ontzettende schade.

Eerst twee dagen later openbaarde zich eene gunstige verandering in de weersgesteldheid. De regens lieten in hevigheid na en werden de eerste officiële berigten ontvangen uit de afdeelingen.

Nimmer had eene ramp als deze de residentie getroffen.

In het regentschap Poerworedjo waren het voornamelijk de Bogowonto en hare affluenten, welke daar de grootste verwoestingen aanrigtten.

Het water van eerstgenoemde rivier steeg tot eene bevorens nimmer gekende hoogte en overstroomde de reeks van welvarende dessas, welke zich over eene lengte van twintig palen aan hare beide oevers uitstrekt tot hare monding in zee.

In den nacht van 22 Februarij bedroeg de rijzing 25 voeten boven hoog water peil.

De woedende stroom baande zich overal, waar eene hoogte hem in zijnen loop stuitte, eenen weg dwars door het land, menschen, vee, huizen en geboomte, zelfs de klapperboomen in zijn vaart medeslepende.

De schoone brug over de Bogowonto was al dadelijk bezweken. Hare houtwerken dreven af en werden, vermeerderd met duizende stammen van door den stroom ontwortelde of door aardstortingen neergevelde en medegevoerde boomen met alles vernielend geweld dwars door de dessas geslingerd.

Na afloop van het water bleek het, dat de rivier op onderscheidene plaatsen zich een nieuw bed had gevormd. Waar kort te voren nog zoogenaamde kedoengs aanwezig waren geweest van 30 en meer voeten diepte, zag men nu zandbanken verrijzen, tot 40 voeten hoogte boven den waterspiegel.

De mondingen der twee kapitale waterleidingen, welke het regentschap Poerworedjo van levend water voorzien, lagen nu op het droogе. De thans nutteloos gewordene sluis te Trodjo had den aandrang van het water niet kunnen wederstaan.

Over de geheele lengte, tot aan zee, zijn de oevers der Bogowonto als bezaaid met stammen. Alleen aan de meerdere diepte van de rivier-bedding heeft men te danken, dat de overstrooming zich niet verder landwaarts in heeft uitgestrekt.

De groote dessa Karangnongko aan de monding der Bogowonto gelegen, tegenover Samangi, vertoonde op den 13den Maart nog niets dan een chaos van boomstammen, half in den grond begraven onder eene drie voeten dikke laag slib.

In het door zijne ligging meer blootgestelde regentschap Koeto-Ardjo overtrof de aangerigte verwoesting verre die van het aangrenzende Poerworedjo.

Ook hier waren het de in het Ledoksche gebergte ontspringende rivieren Djali en Tepoes, welke buiten hare oevers tredende schrik en verderf verspreidden.

De Djali, de grens met het regentschap Poerworedjo uitmakende, baande zich, na het wegslaan der groote brug aan de grens met Poerworedjo, op drie plaatsen een doortogt, ten noorden der dessa Bandong om.

De velle stroom herschiep in weinige oogenblikken de uitgestrekte bouwvlakte, welke begrensd wordt door de heuvelenrei ten noorden en den als dijk werkenden grooten postweg, ten zuiden van Koeto-Ardjo tot een groot binnenmeer. Het water al hooger en hooger rijzende overstroomde alstoen den postweg en drong met een ontzettend geweld de hoofdplaats Koeto-Ardjo binnen, even als de Bogowonto, duizende stammen, struiken en stronken in zijne vaart medeslepende.

De versperring van stammen op den weg voor de kontroleurswoning reikte tot in de kruin der boomen van de kanarilaan.

In de put op het erf der kontroleurswoning werd terug gevonden het lijk van een inlander in priestergewaad, die later herkend werd voor een hadji uit de 8 palen verwijderde dessa Loning.

Met uitzondering van een paar steenen huizen zijn al de bamboezen woningen der hoofdplaats Koeto-Ardjo eene prooi geworden der golven.

Nog grooter was het onheil door de niet diepe, doch breede Tepoes-rivier aangerigt.

Na het bezwijken onder den aandrang der afdrijvende stammen van de groote steenen boogburg te Bedono, begon zich al dadelijk eene versperring van boomstammen in gemelde rivier vast te zetten nabij de dessa Tepoes, welke in den loop van den nacht door onophoudelijke toevoeren van nieuwe stammen de rivierbedding zoodanig afsloot, dat de stroom zich regts en links van de versperring verdeelende, en over de wijd uitgestrekte, duizende bouws reeds rijpende padi met eene dikke laag modder overstelpde.

48 dessa's werden door het aandringende water verwoest. In de groote dessa's Tepoes, Toengorono en Patjor is geen enkel huis gespaard gebleven.

De versperring in de rivier Tepoes strekt zich uit over eene lengte van 400 roeden, bij eene breedte van 5 roeden. Het heeft veel arbeid gekost, door deze opeenstapeling van houten eene geul van 12 voeten breedte te kappen, ten einde het water te doen afloopen.

De districts-hoofdplaats Kemiri heeft almede ontzettend geleden. Rondom het steenen koffijpakhuis is de grond 8 voeten hoog aangeslibd.

De waterwerken te Loning en Kali Meneng zijn sterk beschadigd.

In het regentschap Keboemen was het de Gebang, welke al de vernielende kracht van een woedenden bergstroom, met kort verhang, deed gevoelen.

Met honderde kronkelingen traag afloopende naar het groote binnenmeer van Bagelen, de rawa-Wawar, behooren overstroomingen in dit gedeelte der residentie niet tot de zeldzaamheden. Het lage land van Prembon en Kedoengtawon is blijkbaar aan deze periodieke afzettingen van alluvium uit de Gebang zijn ontstaan verschuldigd.

Eene overstrooming, gelijk die in den nacht van den 22sten en volgende dagen, was echter eene in historische tijden niet bekende gebeurtenis.

Bij de kunst-waterwerken te Bedegollan is eene rijzing waargenomen van over de 40 voet.

Het geheele district Prembon, met de grootste helft van Kedoengtawon waren dan ook in weinige oogenblikken geheel overstroomd. Even als bij de Bogowonto drong de felle stroom, de bogten langs de oevers afsnijdende, dwars door dessa's en velden henen; 148 dessa's vertoonden na het weder afloopen des waters een vreeselijk tooneel van verwoesting.

Waar de felle stroom de huizen niet had medegevoerd, lagen zij ingestort en uiteengeslagen op den grond. In de dessa's Kedoeng-soemoer, Ketjeme, Babat en Tersobo zijn zelfs de klapperboomen niet bespaard. Te Djelegi zijn van de 151 zielen nog slechts 44 in leven. Al de overigen vonden den dood in de golven.

Het kostbare waterwerk te Bedegollan ligt thans op het drooge. De rivier heeft zich een anderen loop gevormd. Men is bezig met alle kracht de doorbraak te digten.

De groote postweg van de grens van Poerworedjo tot aan Kedoengtawon is door het slib en zand aanmerkelijk opgehoogd. Nabij de hoofdplaats Koeto Ardjo bedraagt die ophooging $2^1/_2$ voet.

De ontelbare met de Djali en Gebang afgedrevene stammen leveren eene zeer geschikte brandstof, voor zoo ver zij niet beter benuttigd kunnen worden voor bouwmaterieel in de dessas.

In het regentschap Ambal zijn de verwoestingen in de dessas betrekkelijk gering te noemen.

Wel trad ook daar de groote rawa, even als onder Keboemen, Koeto Ardjo en Poerworedjo ver buiten hare oevers, zoodat het water doordrong tot in de beneden strook dessas van Oeroet Sawoe en de ingezetenen de wijk moesten nemen naar de hooger gelegene duinen. Men had er echter gelukkig noch menschenlevens, noch het verlies van huizen te betreuren. Alleen is de schade aan het padigewas aller aanzienlijkst, daar bijna de helft der beplante velden tot 10 dagen toe heeft onder water gestaan.

Ruim de helft van het geledene totale verlies aan padivelden in de residentie is veroorzaakt door de overstrooming der rawa Wawar.

Aan de treurige opsomming der onheilen, welke zuid Bagelen hebben getroffen, sluit zich ook aan het landschap Ledok.

Door zijne hoogere ligging en zijn geaccidenteerd terrein beter beveiligd voor de gevolgen van overstroomingen, zijn desniettemin de rampen zeer groot, die ook daar de bevolking hebben geteisterd.

Behalve het wegslaan van bijna alle bruggen, de versperring der meeste wegen door aardstortingen, beschadiging of vernieling van bijna alle waterleidingen heeft men onder Ledok meer nog dan elders het verlies te betreuren van menschenlevens.

De dessa Pladon ligt bedolven onder aardstortingen. Van de 94 inwoners zijn slechts 27 het gevaar ontkomen. Honderden vonden op even noodlottige wijze een ontijdig graf.

De welvarende dessas Goenoeng Tawang en Koeripan werden door de hooge watervloeden bereikt; 47 inwoners van Koeripan verloren daarbij het leven. Van de 120 woningen te Goenoeng Tawang zijn nog maar 15 overgebleven. De schade, door laatstgenoemde dessa geleden, wordt begroot op ƒ 10,000.

De districts-hoofdplaats Kaliwiro is voor een gedeelte vernietigd.

Daar Kaliwiro van drie zijden door heuvels van nabij is omringd, terwijl aan den eenen kant, waar het terrein open is, de rivier zich bevindt, zoo was de nood op den 22sten Februarij zeer hoog gestegen.

Van den kant der heuvels toch hadden voortdurend aardstortingen plaats, die de vlugt daarover voor de dessa-bewoners bedenkelijk maakten, terwijl de rivier zoo hoog gezwollen was, dat die niet alleen de plaats overdekte en verscheidene huizen aan den lageren kant wegsleepte, maar zelfs doordrong tot in de verder gelegene woning van het districts-hoofd, alwaar het uit de pendopo een daar staand gamelanspel wegnam. Twee menschen van den wedono werden bij die gelegenheid door het water medegesleept.

Alzoo geen kans ziende om te ontvlugten, verzamelden de familie van den wedono en de dessabewoners zich in het huis van het districtshoofd, om aldaar af te wachten, hetgeen het noodlot verder over hen zoude beschikken.

Het afnemen van den watervloed deed echter spoedig uitkomst ontstaan.

De districtshoofdplaats Kalibeber, in de Diëng-vallée gelegen, is thans door twee rivieren, welke vroeger daar niet aanwezig waren, van het omliggende terrein afgescheiden.

Op de vlakte van de Diëng was het water zeer hoog geweest, doch opmerkenswaardige bijzonderheden hebben zich niet doen kennen.

Aan de Ledoksche zijde van den berg Tlerep nabij Tambi, aan den voet van den Sindoro, telt men na 23 Februarij jl. over de twintig watersprongen. Voor dien dag was daar geen enkele bron aanwezig.

Zeer aanzienlijk is de schade aan veld- en andere gewassen onder Ledok toegebragt.

Alleen in het district Leksono schat men de vernielde arenboomen op 6000.

Ruim een half millioen koffijboomen zijn door aardstortingen ontworteld. In de overgeblevene tuinen merkt men een ongewoon geel worden en ontijdig afvallen op van de half rijpe koffijboon.

Een dergelijk verschijnsel doet zich voor bij de meeste vruchtboomen der overstroomde dessa's in Zuid-Bagelen.

Bij rekapitulatie blijkt thans, dat het verlies aan menschenlevens en verdere geledene schade in deze residentie is geweest als volgt:

Het aantal omgekomenen bedraagt 1558 personen, waarvan mannen 327, vrouwen 492, kinderen 736.

Aan vee is verloren gegaan: buffels 1007, runderen 1246, paarden 98 stuks.

Het verlies van inlandsche woningen is zeer groot, ruim 17,800, verdeeld over 364 dessa's, 20,959 bouws padie zijn verwoest, 4406 bouws tweede gewassen, 2400 bouws beplant met indigo. Tien dessa's zijn met klapperboomen en al spoorloos verdwenen.

(*J. C*).

NEDERLAND.

UTRECHT, 31 Jan. Gisteren avond had in het gebouw van kunsten en wetenschappen de soirée plaats van genoodigden, van wege regenten van het gesticht voor krankzinnigen, ter herdenking van het 400jarig bestaan dier inrigting, welke door een talrijk en aanzienlijk publiek werd bijgewoond. De geneesheer-directeur hield eene redevoering, waarin hij de geschiedenis van het gesticht mededeelde, met eene beschrijving van den tegenwoordigen toestand. Toen, na de redevoering, de commissaris des konings den spreker, namens Z. M. het ridderkruis van den Nederlandschen Leeuw overhandigde, bleek aller deelneming in die welverdiende onderscheiding, den hooggeschatten geneesheer-directeur, Dr. van der Lith, te beurt gevallen, op de meest ondubbelzinnige wijze. Heden werd het 400jarig bestaan der stichting in het gesticht zelf herdacht.

De feestviering begon door de verpleegden van alle klassen, de beambten en bedienden van het gesticht reeds ten 10½ in de kerkzaal te doen vereenigen, waar de geneesheer-directeur weldra Heeren regenten en den pred. van Hoogstraaten binnenleidde. De laatste toonde, naar aanleiding van Luk. 10 vs. 5 en 6: „Vrede zij dezen huize," op even plegtige als gepaste wijze het belangrijke van den dag aan.

Heeren regenten vergaderden daarop, om de genoodigden te ontvangen, die den nieuwen aanbouw zouden bezigtingen, terwijl aan een anderen kant van het gebouw eenige vroeger verpleegden of hunne betrekkingen bijeen kwamen in de gedecoreerde zaal. Spoedig traden de regenten en genoodigden, door den geneesheer geleid, deze zaal binnen, en was het hun een treffend blijk van dankbaarheid, toen den regenten namens de vroeger verpleegden en nog eenige aanwezigen een blijvend aandenken van erkentelijkheid en van belangstelling in het gesticht werd aangeboden, bestaande in eene fraaije pendule en twee kandelabres, in welke eerste de gulden jaartallen 1461 en 1861 die beide merkwaardige dagen voorstelden, terwijl het standbeeld van den grooten Zwijger het jaartal der oprigting van de broederschap (1583) waardig vertegenwoordigde. Maar diepen indruk maakte het, toen de geneesheer-directeur bekend maakte, dat de vroeger verpleegden het restant der bijeengebragte geldsom, in eenige bankbriefjes, den regenten aanboden, als grondslag voor het fonds, dat het nieuw opgerigte patronaat in de gelegenheid zou stellen, aan minder gegoede herstelde ongelukkigen de noodige zorgen te blijven wijden, en toen een dichtstuk door eene herstelde dame werd voorgedragen, waarin de dankbaarheid van verpleegden, in eenvoudige maar hartelijke woorden werd uitgedrukt. Prof. Schröder v. d. Kolk betuigde namens regenten de hooge ingenomenheid, waarmede het geschenk werd aanvaard, maar vooral de aanmerkelijke geldsom voor het patronaat, welks fonds, op zulk een schoonen grondslag gebouwd, de beste vruchten deed verwachten.

Des avonds werd in het gesticht eene voorstelling gegeven door den heer Bamberg, die den ongelukkigen tot aangename uitspanning verstrekte, terwijl allen werden onthaald op verschillende ververschingen; het geheele gebouw was overigens versierd en feestelijk uitgedost. De regenten vereenigden zich met eenige genoodigden gisteren namiddag aan een vriendschappelijken maaltijd.

BELGIE.

BRUSSEL, Te Berchem heeft een zonderling voorval plaats gehad. De heer Coveliers sedert eenige jaren burgemeester van die gemeente, verwachtte het koninklijk besluit waarbij hij werd herbenoemd, de heer van Endert, uit dezelfde gemeente, verwachtte tevens zijne benoeming tot kommandant van het korps pompiers. De beide koninklijke besluiten kwamen tegelijk aan; maar door eene zonderlinge vergissing werd de heer van Endert tot burgemeester en de heer Coveliers tot kommandant der pompiers benoemd. De nieuwe burgemeester neemt zijne nieuwe rol ernstig op; hij begeeft zich naar het raadhuis en bezigtigt de openbare instellingen tot grooten spijt van het oude hoofd der gemeente, die wat ook gebeure toch gedurende één dag opgehouden zal hebben burgemeester te zijn.

Men heeft per telegraaf herstel gevraagd van deze zonderlinge vergissing.

BRUSSEL, 31 Januarij. Volgens eene bekendmaking van den *Moniteur* zal, te rekenen van 1. Februarij a. s. de verificatie der paspoorten op de grenzen worden afgeschaft.

FRANKRIJK.

— Men spreekt van ongunstige officieele rapporten uit de departementen, waarin gewezen wordt op een toenemende ontevredenheid en eene zekere agitatie. In de onmiddelijke omgeving de keizers wordt dit beschouwd als een gevolg van de meerdere vrijheid der drukpers; vandaar dat men reeds hoort spreken van terugkeer tot het stelsel van waarschuwing, schorsing en opheffing.

— In een brief uit Rome wordt het volgende ongunstig tafereel opgehangen van den staat van zaken aldaar. „De zon, die tegenwoordig zoo liefelijk schijnt als in de maand Mei, beschijnt hier niets dan gemeen volk. De openbare wegen zijn bedekt met Napelsche soldaten, haveloos stervende van den honger, die u op helderen dag de zakken doorzoeken, zonder dat iemand dit onbetamelijk vindt, behalve welligt bij, wiens zakken op deze wijs geligt zijn. Er gaat geen nacht om, dat men niet wakker gemaakt wordt door het geschreeuw van menschen, die door geheele benden aangevallen worden. De Romeinen zijn verschrikt en begrijpen minder dan ooit de Fransche staatkunde, welke de Franschen overigens zelven ook niet te best schijnen te begrijpen, want van den kapitein af tot aan den generaal, trekt ieder op den dag van heden in, wat hij daags te voren op hooger last gedaan heeft; een wonderlijke staat van zaken, alleen verklaarbaar door den wederstand, dien de inzigten der Fransche regering steeds in den raad des Pausen ondervinden."

— Men verneemt, dat het verdrag tot afstand van een gedeelte van het vorstendom Monaco aan Frankrijk gisteren op het ministerie van buitenlandsche zaken is geteekend. De steden Roquebrune en Mentone komen daardoor in het bezit van Frankrijk. De heer Avigdor, vertegenwoordiger van den vorst van Monaco alhier, heeft de onderhandelingen geleid en zal daarvoor eene schitterende belooning van Frankrijk ontvangen.

— De hier geopende inschrijving voor de verdedigers van Gaëta heeft reeds aanzienlijke sommen opgebragt. Van twee personen zijn niet minder dan 125,000 frs. ontvangen.

— Sedert eenige dagen heeft men bij den raad van state eene ongewone oppositie tegen de regering opgemerkt. Zoo heeft dat ligchaam thans niet alleen geweigerd het voorstel van den minister van buitenlandsche zaken tot verhooging van de jaargelden der consuls aan te nemen, maar tevens ongunstig geadviseerd nopens zekere plannen tot verfraaijing der hoofdstad door den minister van openbare werken ingediend en die vooraf aan de goedkeuring des Keizers waren onderworpen.

— De aangekondigde brochure „de Paus en Jeruzalem", heeft heden het licht gezien. De schrijver betoogt, dat Rome niet langer de zetel kan zijn van het hoofd der Katholieke kerk; hij meent, dat alle moeijelijkheden zouden worden uit den weg geruimd, wanneer Jeruzalem tot zetel van het Pausdom werd verkozen.

ENGELAND.

LONDEN. — Het is verblijdend, dat de klagten over de bittere ellende onder de arbeidende klassen, welke gedurende de geheerscht hebbende koude gerezen zijn, langzamerhand verminderen. Men ziet weder minder bedelaars langs de straten. In de docks zijn ten gevolge der heropende scheepvaart weder vele duizende dagglooners aan het werk; ten gevolge van het zachte weder zijn ook vele werkzaamheden, welke wegens de vorst gestaakt moesten worden, hervat.

— Bijzondere brieven uit New-York, van 15 en 16 Januarij, zeggen dat in diplomatieke en staatkundige kringen te Washington de hoop zich eenigzins verlevendigde, dat de zuidelijke staten, ten gevolge der inwilligingen door den heer Seward, het toekomstig hoofd van het kabinet van den president Lincoln, voorgeslagen, de stem der rede over die van den hartstogt zouden laten zegevieren. Behalve dat zich nog slechts vier staten vormelijk van de Unie hebben afgescheiden, te weten Zuid-Carolina, Mississipi, Florida en Alabama, schijnen de laatste berigten een stilstand in de afscheidingsbeweging aan te duiden, terwijl, ten gevolge van een onderhoud tusschen den majoor Anderson en de autoriteiten van Carolina, de overeenkomst zou getroffen zijn om den president het staken van het zenden van versterkingen naar het fort Sumter te verzoeken.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	*Vlag*	*Naam van het Schip*	*den Gezagvoerder.*	*Grootte van 't schip in Lasten.*	*van waar gekomen.*	*wanneer gezeild.*	*welke plaats aangedaan.*	*werwaarts bestemd.*	*Agenten.*
April 9	Ned. Ind.	Noorban.	Said Alie Djahia.	158	Grissee.	7 April.	geen.	Soerabaya.	
„ —	„ „	Salim.	Sech Abd. b. Cosm. Bah.		„		„	„	Gezagvoerder.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
April 8	Nederl. Ind.	Singa Sarie.	Tjoa Soetjong.	Balie.
„ 9	„ „	Oenarang.	S van Hulstijn.	Batavia via Samarang.
„ —	Nederl.	Rachmanie.	D. J. de Gee.	Samarang.
„ —	Nederl. Ind.	Krabbe.	Mardam.	Pasoeroean.
„ —	„ „	Belle.	Jono.	id.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsche	Jannetje.	Lupcke.	Nederland.	B. Kopersmit & Co.
„	Prins Maurits	J. J. Bart.	„	„ „ „ „
„	A. R. Falck.	van Duivenbode.	„	„ „ „ „
„	Passaroeang.	Kramer.	Amsterdam.	E. Ten Brinck & Co.
„	Adriana Petronella.	Annokkee.	Onbepaald.	„ „ „ „ „
„	Postillon.	van Someren Greve.	„	Schimmelpenninck & Co.
„	Proteus.	Kikkert.	Nederland.	J. F. van Leeuwen & Co.
„	Johannes Lodewijk.	van de Waal.	„	Fraser Eaton & Co.
„	Doggersbank.	Mommes.	„	„ „ „ „
„	Lammina Elisabet.	Jersen.	„	„ „ „ „
„	Alcijone.	Haacke.	„	„ „ „ „
„	Christina Helena.	Tjebbes.	„	Mathieu Ebbe Ruys & Co.
Sardinische	Maria.	A. Scotto.	Amsterdam.	P. Kervel & Co.
Engelsche	Schotch Lassie.	Kennedy.	Tekoop.	Hill Broekman & Co.
Nederlandsche	Cito.	Grivel.	China.	„ „ „ „
Engelsche	Niun.	Luigard.	China.	„ „ „ „
Nederlandsche	Helmers.	Messen.	In reparatie.	Mc Lennan & Co.
„	Adriana Petronella.	J. A. Annokkee.	Onbepaald.	B. J. van Eck & Co.
Nederl. Ind.	L'Union.	Schuit.	Charter.	Adam & Co.
„ „	Helen Louisa.	Kuijper.	Priaman.	„ „ „

Aan- en Uitvoer te Soerabaija van den 9den April 1861.

AANVOER.

Van Nederland via Batavia per het Ned. schip *Jason*, gezagvoerder LAMMERS VAN BUEREN.

1000 kelders genever, 800 vatjes boter, 46 stuks arakleggers, kisten biljard met toebehooren, ANKMAKT & Co; 120 kn. manufacturen, P. KERVEL & Co; 1 kt. schrijftafel, 1 kt. zuren, G. F. C. ROOSE; 217,300 pond steenkolen, N. H. M; 20 kn. bladkoper, FRASER EATON & Co; 12 kn. provisien, GEZAGVOERDER; 2 rijtuigen, SCHIMMELPENNINCK & Co.

Van Banjermassing per het Ned. Ind. schip *Teksang*, gezagv. LIEM TIANG KING.

970 bossen rotting, 16,400 ps. kadjang matten, 21 corgs, rotting hoeden, 22.710 st. kipsao, 990 potten gez. uijen, 6000 zilver, 14.590 ps. aardewerk, LIEM BOENKO.

Van Sumanap per de Ned. Ind. schoener *Ataief*, gezagvoerder SECH ALIE BIN ACHMAT BA-ASIN.

1000 bossen rotting, 1500 zilver, GEZAGVOERDER.

UITVOER.

Naar Singapoer via Samarang en Batavia per het Ned. Ind. stooms. *Palembang*, gezagv. KULLER.

95 pic. oude koperduiten, JOAKIM & Co; 1 kist manufacturen, 10 picols ambalo hout, 8 kn. katjie linnen, 8 pic. tin, 9 pic. drakbloed, 110, pic. oude koperduiten, DIVERSE ARABIEREN.

Naar Batavia via Samarang en Singapoer per het Ned. Ind. stooms. *Koningin der Nederlanden*, gezagv. E. LEWIS.

10 pic. kasoemba, 207 pic. lange peper, JOAKIM & Co; 1 kt. diverse, 8 pic. aardappelen, FRASER EATON & Co; 55 kn. lange peper, THOMAS & Co; 70 pic. lange peper, 17.600 zilver, 2 pic. genitrie, 1175 picols koper duiten, 8 kn. manufacturen, DIVERSE CHINEZEN en ARABIEREN.

Marktprijzen.

SUIKER ƒ 16 @ ƒ 16¼.—

ARAK ƒ 57.—

WISSELKOERS 100½ à 101 %.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang voor haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA.